

Jaarstukken 2023

24-07-2024

2.1.6 Onderwijs

Een kwalitatief goed onderwijsaanbod in gezonde en goed bereikbare scholen is een belangrijke basisvoorziening voor onze jeugd. Daarvoor moeten de scholen en schoolbesturen in samenwerking met de gemeente Ouder-Amstel de juiste kaders en randvoorwaarden bieden. Ook in 2023 heeft de gemeente Ouder-Amstel zich daar weer hard voor gemaakt.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

In het bovenstaande thema hebben we het volgende speerpunt:

Speerpunt: Voldoende aanbod van kwalitatief, goed onderwijs

Doelstelling	Voor alle kinderen is er kwalitatief goed passend onderwijs in hun eigen wijk
Wat wilden we doen?	• De gemeente volgt de resultaten op passend onderwijs actief door in overleg te treden met basis- en voortgezet onderwijs via de Lokale en Regionale Educatieve Agenda en de (kern)overleggen van de samenwerkingsverbanden. Ook neemt de gemeente actief deel aan de Regionale agenda Thuiszitters. • De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS), waarin vroeg signalering van thuiszitters centraal staat, wordt gecontinueerd om langdurig thuiszitten te voorkomen. • Als er geen kwalitatief goed passend onderwijs aanbod is in hun eigen wijk wordt er voorzien in (bekostiging) leerlingenvervoer.

Doelstelling	Voor alle kinderen is er kwalitatief goed passend onderwijs in hun eigen wijk
Wat hebben we gedaan?	- Het Interventiemodel en de regionale werkagenda langdurig verzuim en thuiszitten PO en VO Amstelland en de Meerlanden is nog steeds van kracht. De gemeente heeft actief deelgenomen aan de regionale overleggen aangaande het passend onderwijs en de thuiszittersaanpak. De klantmanagers onderwijs hebben de preventieve werkwijze voortgezet om zo problematiek in een vroeg stadium te kunnen signaleren en langdurig thuiszitten zoveel als mogelijk te voorkomen. - Vanuit het onderwijsbeleid is in samenwerking met Amstelveen, Aalsmeer en Uithoorn de subsidie voor een aantal voorzieningen voor passend onderwijs (regionaal) voortgezet: - De HB+ voorziening Elementa, een voorziening bij de School of Understanding voor hoogbegaafde kinderen met een extra zorgbehoefte die uit het onderwijs zijn uitgevallen of dreigen uit te vallen; - Het Techniekpact Amstelland; - Het NT2-project in het voortgezet onderwijs van Amstelland voor extra ondersteuning aan jongeren met Nederlands als tweede taal. - De gemeente heeft net als voorgaande jaren deelgenomen aan overleggen ten aanzien van de Regionale Educatie Agenda (REA). Samen met de Amstelland-gemeenten, het samenwerkingsverband passend onderwijs en het voortgezet onderwijs is aandacht besteed aan een aantal actuele thema's zoals de internationalisering van het onderwijs en de aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs. - Het convenant Internationale Schakelklas (ISK) is in regionaal verband geactualiseerd. Hierin zijn de afspraken vastgelegd over bekostiging van en toeleiding naar het (voortgezet) nieuwkomersonderwijs voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar die de Nederlandse taal onvoldoende spreken. - Er is een convenant taalklassen primair onderwijs voor nieuwkomerskinderen uit Ouderkerk aan de Amstel en Amstelveen gesloten met de schoolbesturen Onderwijsgroep Amstelland, Amstelwijs en de gemeente Amstelveen. Hierin zijn de afspraken over toeleiding naar en bekostiging van het (primair) nieuwkomersonderwijs vastgelegd. - Gezinnen die conform beleid in aanmerking komen voor leerlingenvervoer hebben een tegemoetkoming in de bekostiging van eigen vervoer, bekostiging van openbaar vervoer of aangepast vervoer (taxivervoer) toegekend gekregen.

Doelstelling	Voor alle kinderen zijn er kansen om zich optimaal te ontwikkelen
Wat wilden we doen?	- Samen met scholen en de kinderopvang uitvoering geven aan de Lokale Educatieve Agenda. Afhankelijk van het coalitieakkoord wordt er gekeken aan welke onderdelen uit het Jaarprogramma Onderwijs uitvoering kan worden gegeven. In het Jaarprogramma Onderwijs 2022-2023 is er extra aandacht voor burgerschapsvorming, talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid, taal, gezondheid, duurzaamheid en milieu, en sport en cultuur. - Afhankelijk van het coalitieakkoord en het nieuwe beleidsplan wordt gekeken in hoeverre het voorschoolse aanbod voor peuters van ouders zonder recht hebben op kinderopvangtoeslag (KOT) gecontinueerd kan worden.

Doelstelling	Voor alle kinderen zijn er kansen om zich optimaal te ontwikkelen
	- De activiteiten die in 2023 zijn uitgevoerd: 1. Workshops debatteren van Iedereen Debatteert!; 2. DemocraCity van ProDemos; 3. Het programmeeronderwijs en de workshops van Code Qube en Code Combat; 4. De poëzie-lessen van de School der Poëzie; 5. Het project Elieser; 6. Het project Gelijk=Gelijk?! - De scholen hebben daarnaast ook gebruik gemaakt van andere gesubsidieerde activiteiten in het kader gezondheid, sport, cultuur, natuur en milieu. Zo is er door diverse scholen weer gebruik gemaakt van het aanbod van De Gezonde School, Natuur- en Milieu Educatie Amstelland-Meerlanden, Loket Cultuureducatie Amstelland en van het sport- en cultuurprogramma van de buurtsportcoach van Coherente. - Het voorschoolse aanbod voor reguliere peuters van ouders zonder kinderopvangtoeslag is gecontinueerd en vastgelegd in de subsidieregeling voorschoolse educatie (VE) en peuteropvang 2023. Er is subsidie beschikbaar gesteld voor beide VE-locaties in de twee kernen (Tante Kaatje Kinderopvang en Partou Toverkruid) om de kinderen te verwelkomen van ouders die in aanmerking komen voor deze regeling. - Gedurende de start van de cursus Taal voor Thuis voor ouders van kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar is het aantal aanmeldingen achter gebleven. Dit heeft er toegeleid dat de oudercursus in overleg met Coherente na voorbereiding maar voor start is geannuleerd. - Overeenkomstig met VE-doelgroepeuters is de startleeftijd van het voorschools aanbod voor peuters van ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag teruggebracht van 2 naar 2,5 jaar. Ook is het aanbod voor peuters van ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag bestaande uit 11 uur voorschoolse educatie per week bij start van 2023 teruggebracht naar 8 uur per week.
	- In verband met de gefaseerde inregeling van de bezuiniging op de uitvoering van het Lokaal Onderwijsbeleid (het jaarprogramma onderwijs) heeft het debattoernooi Ouder-Amstel als opvolging van de workshops debatteren in 2023 niet kunnen plaatsvinden. - De oudercursus Taal voor Thuis voor ouders van kinderen in de leeftijd 2 tot 5 jaar heeft in overleg met Coherente dit jaar niet plaatsgevonden omdat er onvoldoende animo voor was.

Doelstelling	In samenwerking met de schoolbesturen te komen tot een vernieuwend aanbod van basisonderwijs en eventueel voortgezet onderwijs in de nieuwe wijk 'De Nieuwe Kern'
Wat wilden we doen?	Het stichten van een tweetal nieuwe basisscholen in De Nieuwe Kern (DNK) van de schoolbesturen ASKO en Florente maakt onderdeel uit van het Plan van Nieuwe Scholen dat de gemeenteraad medio 2021 heeft vastgesteld. In samenwerking met de schoolbesturen ASKO Scholen en Florente Basisscholen wordt er gekeken naar de te nemen vervolgstappen met betrekking tot de uiteindelijke huisvesting van deze twee scholen. Daarnaast worden de mogelijkheden van voortgezet onderwijsvoorzieningen in de nieuw te ontwikkelen wijken van onze gemeente zoals De Nieuwe Kern, het Entrada gebied en Werkstad OverAmstel in samenwerking met de buurgemeenten en schoolbesturen verkend.

Doelstelling	In samenwerking met de schoolbesturen te komen tot een vernieuwend aanbod van basisonderwijs en eventueel voortgezet onderwijs in de nieuwe wijk 'De Nieuwe Kern'
Wat hebben we gedaan?	Op 7 april 2023 hebben de bestuurders van Progresso, Open Schoolgemeenschap Bijlmer en Ir. Lely Lyceum een samenwerkingsverklaring ondertekend voor het gezamenlijk stichten van een nieuwe school voor vmbo, havo en vwo in De Nieuwe Kern. Een eventuele nieuwe school voor voortgezet onderwijs in De Nieuwe Kern zal worden betrokken bij de totstandkoming van het zogenaamde Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen waarin schoolbesturen in het voortgezet onderwijs afspraken maken over het onderwijsaanbod. Uiteraard zal de Minister van Onderwijs ook goedkeuring moeten verlenen aan een nieuwe school.
	Het overleg met ASKO en Florente is gecontinueerd, waarbij gezamenlijk is geconcludeerd dat er op dit moment nog geen concrete vervolgstappen kunnen worden genomen omdat nieuwbouw van basisscholen in De Nieuwe Kern nog niet aan de orde is.

Doelstelling	Voor alle doelgroepkinderen van 2-4 jaar is een voorschoolse educatieplek (VE) beschikbaar
Wat wilden we doen?	- In samenwerking met VE-aanbieders binnen de gemeente wordt het aanbod van 16 uur voorschoolse educatie gedurende (minimaal) 1,5 jaar voor doelgroepeuters gecontinueerd. - De doorgaande lijn tussen voor- en vroegschoolse educatie wordt gestimuleerd. - Actualiseren van het onderwijskansenbeleid 2020-2023 binnen de beschikbare ambtelijke capaciteit.
Wat hebben we gedaan?	- De VVE-coördinator heeft zich in 2023 vier uur per week ingezet voor de VE-geïndiceerde peuters in Ouder-Amstel. De VVE-coördinator heeft onder andere samen met de GGD de toeleiding van VE-kindjes naar een VE-plek bevordert en bewaakte een soepele overgang van kinderopvang naar de basisschool. - Het voorschoolse aanbod voor doelgroepeuters in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar was 16 uur per week en is bij onze VE-aanbieders Tante Kaatje Kinderopvang en Partou Toverkruid gecontinueerd. Voor doelgroepeuters is voorgaande jaren een startleeftijd van 2 jaar gehanteerd om voor het gesubsidieerde aanbod zoveel mogelijk peuters te bereiken. Gezien de beperkte financiële ruimte is dit bij start van 2023 losgelaten en beperken we ons tot de minimale wettelijke vereisten, waaronder een startleeftijd van 2,5 jaar. - De subsidie voor de VE-aanbieders voor de verplicht in te zetten HBO-geschoolde VE-coach bij peuters met een VE-indicatie vanaf 2,5 jaar is gecontinueerd en conform de lijn zoals is aangehouden in de cao kinderopvang geïndexeerd. - Door de ouder-kind coaches en het Sociaal Team is ondersteuning op maat aangeboden.
	In de kwaliteitsdialoog worden gesprekken gevoerd met primair onderwijs en kinderopvang over de warme overdracht van kinderopvang naar basisschool en de doorgaande lijn van voor- naar vroegschoolse educatie. De VVE-coördinator werkt met de partners toe naar nieuwe afspraken over warme overdracht, omdat de huidige afspraken verouderd zijn. De basis van de nieuwe afspraken is in 2023 gelegd. In 2024 worden deze afspraken verder geconcretiseerd en vastgelegd.

Doelstelling	Goede, veilige en gezonde schoolgebouwen voor leerlingen en leerkrachten met aandacht voor de samenwerking met kinderopvang
Wat wilden we doen?	De haalbaarheid van het project twee-scholen-onder-één-dak met kinderopvang op het terrein van de Bindelwijk is uitgebreid onderzocht. Daarnaast is er in het voorjaar van 2022 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de (on)mogelijkheden van renovatie van de Amstelschool. Er is nu een volledig beeld beschikbaar van de verschillende scenario's. In samenspraak met Onderwijsgroep Amstelland wordt nu gezien welke vervolgstappen er kunnen worden gezet en hoe die eruitzien.
Wat hebben we gedaan?	
	Het schoolbestuur heeft een aanvraag ingediend voor nieuwbouw van zowel Het Kofschip als de Amstelschool. Het college heeft aangegeven de aanvragen in beginsel te willen honoreren waarbij het schoolbestuur voor Het Kofschip nog een onderzoek uitvoert naar de wenselijkheid en (on)mogelijkheden van renovatie in plaats van nieuwbouw.

Doelstelling	Corona en toegenomen (risico op) onderwijsachterstanden
Wat wilden we doen?	Tijdens de coronacrisis heeft het Rijk extra middelen geïnvesteerd in het onderwijs om achterstanden aan te pakken. Niet alleen voor scholen en schoolbesturen, maar ook voor de gemeente geldt dat de extra inzet naar aanleiding van deze steunpakketten doorwerkt in 2023. Daarmee wordt er uitvoering gegeven aan de plannen met betrekking tot het Nationaal Programma Onderwijs en zal de samenwerking met schoolbesturen, scholen, kinderopvang en jeugdzorg op dit vlak voortgezet worden. Hiermee hopen we de onderwijskansen van de jeugd te bevorderen.
Wat hebben we gedaan?	- Vanuit Nationaal Programma Onderwijs (NPO) heeft een aantal projecten doorgang gevonden in 2023: - In het jaar 2023 is de cultuurbus ingezet. Iedere klas van een basisschool in Ouder-Amstel kan de bus inzetten om naar een culturele activiteit te gaan in de regio (binnen een straal van 25km). De bus is gratis beschikbaar voor de scholen. In 2023 hebben 23 klassen gebruik gemaakt van een rit met de cultuurbus. - De opvoedondersteuning van de GGD aan ouders voor ongeveer 2 uur per week is begin 2023 gestart. Gedurende 2023 is aan ongeveer 36 ouders via een inloopspreekuur, workshop, oudercursus of individuele begeleiding door de GGD opvoedondersteuning geboden. - In het jaar 2023 is de VoorleesExpress ingezet om de taalontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 2 tot 8 jaar te stimuleren en de taalomgeving thuis te verrijken. In 2023 zijn elf gezinnen aangemeld, waarvan acht gezinnen in 2023 daadwerkelijk heeft deelgenomen aan de VoorleesExpress. - In 2023 is een jongerencoach voor drie uur per week ingezet om potentiële thuiszitters uit het MBO of voortgezet onderwijs te begeleiden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om jongeren die een verkeerde studiekeuze hebben gemaakt of motivatieproblemen hebben en hierdoor veel verzuimen. In 2023 heeft de jongerencoach acht jongeren begeleid naar werk of opleiding.
	De opdracht voor preventieve logopedie vanuit het NPO is verstrekt in het vierde kwartaal van 2023 met startdatum van het project op 1 februari 2024.

Doelstelling	Herijken beleidsplan onderwijs
Wat wilden we doen?	Aan de hand van het coalitieakkoord zal het beleidsplan onderwijs geactualiseerd moeten worden en wordt bekeken welk van de bovenstaande doelstellingen en acties dienen te worden aangepast de aankomende jaren.

Doelstelling	Herijken beleidsplan onderwijs
Wat hebben we gedaan?	
	Het beleidsplan onderwijs is niet geactualiseerd. Net als de onderwijsnota zijn er meer beleidsnota's binnen programma sociaal verouderd en aan herijking toe. De afdeling Samenlevingszaken werkt aan een integrale nota waar onderwijs deel van uit kan maken.

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht Onderwijs

Onderwijs	R2022	B2023 primitief	B2023 na wijziging	R2023	Saldo
Lasten	1.180	1.250	1.423	1.411	13
Baten	177	168	208	147	-61
Saldo baten en lasten	-1.003	-1.083	-1.215	-1.264	-49
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	448	246	246	258	12
Saldo reserves	448	246	246	258	12
Saldo	-555	-837	-970	-1.006	-37

Toelichting Financieel overzicht

Lasten

- De totale lagere lasten van € 13.000 bestaan uit diverse kleine verschillen die niet worden toegelicht.

Baten

- De totale lagere baten van € 61.000 bestaan uit diverse kleine verschillen die eveneens niet worden toegelicht.

Onttrekkingen aan reserves

- De hogere onttrekking aan de reserves is kleiner dan € 75.000 en wordt daarom niet toegelicht.

Beleidskaders

Hieronder staan de kaderstellende documenten, de wetten en de verordeningen.

Kaderstellende documenten

- Beleids- en activiteitenplan onderwijs Ouder-Amstel 2016-2020 "Samenwerken aan goed onderwijs"
- Addendum onderwijsnota 2016-2020
- Jaarprogramma's onderwijs 2022-2023
- Beleidsnota Onderwijskansen Ouder-Amstel 2020-2023
- Algemene subsidieverordening Ouder-Amstel
- Ondersteuningsplan Amstelronde 2020-2024
- Ondersteuningsplannen SWVAM 2022-2026
- Techniekpact 2020-2024
- Interventiemodel en regionale werkagenda langdurig verzuim en thuiszitten 2020-2022
- Methodische Aanpak Schoolverzuim
- Meerjarenprogramma 2020-2024 Laaggeletterdheid regio Groot-Amsterdam
- Subsidieregeling voorschoolse educatie en peuteropvang 2023
- Beleidsregels leerlingenvervoer Ouder-Amstel 2019
- Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie
- Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (OAB)
- Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19-gerelateerde onderwijsvertragingen

Wetten

- Wet op het primair onderwijs
- Wet op het voortgezet onderwijs 2020
- Wet op de expertisecentra (speciaal onderwijs)
- Wet passend onderwijs
- Wet kinderopvang
- Wet educatie en beroepsonderwijs
- Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (voorschoolse educatie)
- Wet leerlinggebonden financiering
- Leerplichtwet 1969

Verordeningen

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Ouder-Amstel
- Verordening leerlingenvervoer Ouder-Amstel 2014

Portefeuillehouder

Wethouder J.J. de Maa	Portefeuille
3e locoburgemeester	• Lokaal en regionaal onderwijsbeleid • Openbaar onderwijs • Onderwijshuisvesting • Onderwijskansenbeleid • Passend onderwijs • Leerplicht • Kinderopvang • Leerlingenvervoer

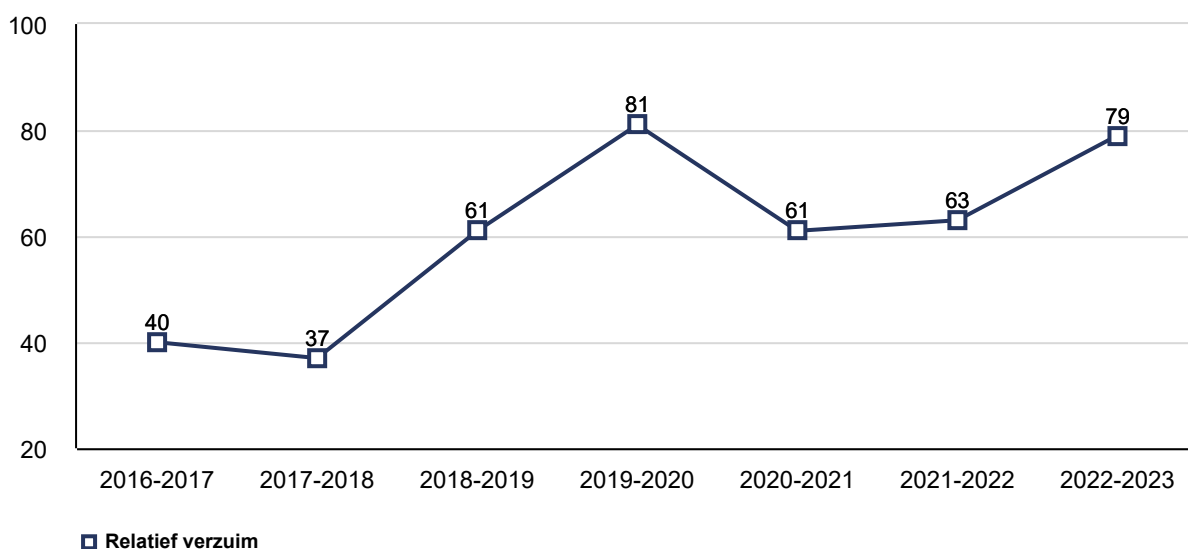
Indicatoren Onderwijs

Indicator	Periode	Ouder-Amstel	Bron	Beschrijving
Absoluut verzuim	2022-2023	0	Jaarverslag leerplicht 2022-2023	Het aantal leerplichtige jongeren dat niet staat ingeschreven op een school of onderwijsinstelling.
Relatief verzuim	2022-2023	79	Jaarverslag leerplicht 2022-2023	Het aantal leerlingen dat wel staat ingeschreven, maar niet volgens rooster naar school gaat en waarover binnen één schooljaar één of meer verzuimmeldingen is binnengekomen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen signaalverzuim, luxeverzuim en overig verzuim.
% voortijdig schoolverlaters	2021-2022	1,40	Dashboards vsv en jikp (rijkscloud.nl)	Het percentage jongeren (12-23) dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het gaat in Ouder-Amstel om 15 jongeren.

Absoluut verzuim

In het schooljaar 2022-2023 was er geen sprake van absoluut verzuim in Ouder-Amstel. Concreet betekent dit dat er geen leerplichtige jongeren in Ouder-Amstel woonachtig zijn die niet staan ingeschreven bij een school. Dit maakt het percentage absoluut verzuim per 1.000 leerlingen in Ouder-Amstel 0%. De afgelopen jaren is het absoluut verzuim in Ouder-Amstel steeds 0% geweest.

Relatief verzuim

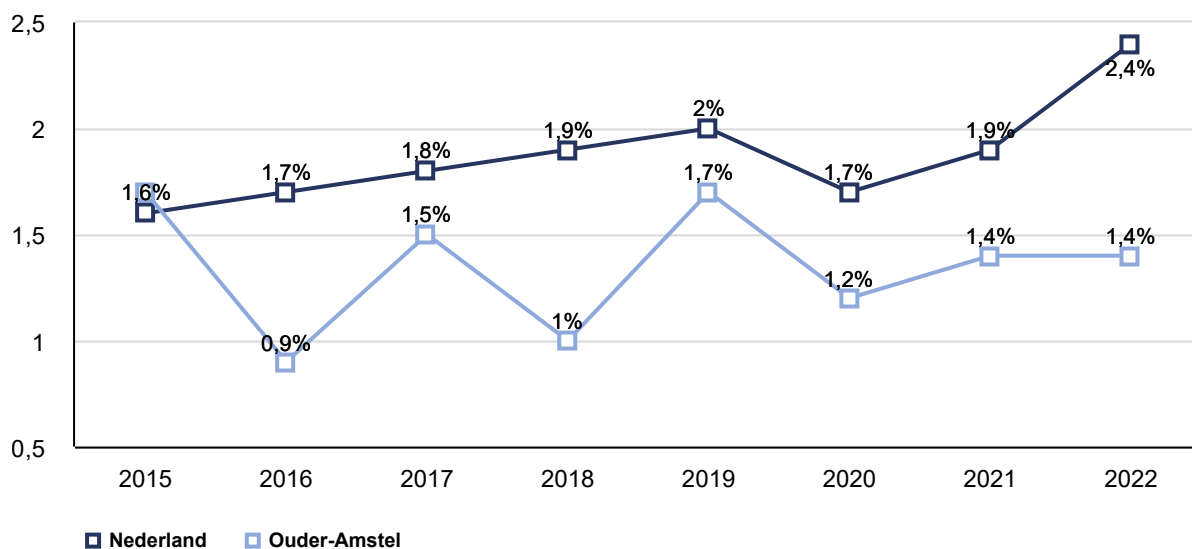

Relatief verzuim

Een melding van relatief verzuim komt binnen bij de klantmanagers Onderwijs als een leerling staat ingeschreven op een school, maar niet volgens rooster naar school gaat. Scholen hebben een meldplicht als er 16 uur of meer verzuim heeft plaatsgevonden binnen vier weken. Het relatief verzuim lag de laatste jaren lager dan het landelijk gemiddelde door actief lokaal en regionaal beleid op het bestrijden van schoolverzuim. Voor schooljaar 2022-2023 is nog niet bekend of het relatief verzuim in Ouder-Amstel net als voorgaande jaren weer lager ligt dan het landelijk gemiddelde.

In de cijfers van het relatief verzuim is ten opzichte van de voorgaande twee schooljaren een stijging te zien. Ook is er ten opzichte van 2016-2017 een meerjarige trend van stijging te zien. Deze toename is te verklaren door (het voortzetten van) de preventieve werkwijze (waardoor verzuim eerder gesignaleerd en gemeld wordt) en de toename van de complexiteit en zwaarte van de problematiek die wordt gezien binnen gezinnen en bij kinderen. Deze problematiek heeft invloed op de verzuimcijfers. Dit beeld komt overeen met hetgeen we zien in de jeugdhulp.

Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

Uit de cijfers blijkt dat Ouder-Amstel (1,4%) minder voortijdige schoolverlaters heeft dan het gemiddelde van het land (2,4%). Voor Ouder-Amstel betekent dit we van 16 voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2020-2021 naar 15 voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2021-2022 zijn gedaald. Daarnaast zien we dat het aantal voortijdig schoolverlaters ook lager ligt in Ouder-Amstel dan in omliggende (buur)gemeenten. De globale curve die te zien is in Ouder-Amstel de afgelopen jaren is ook nog steeds vergelijkbaar met die in andere gemeenten.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Indicator	Peildatum 01-01-2023	Peildatum 01-01-2024	Beschrijving
Aantal VVE-verwijsbrieven	21	20	Het aantal door het consultatiebureau /jeugdarts geïndiceerde kinderen met VVE-verwijsbrief.
Aantal plaatsingen voorschool	16	15	Het aantal VVE-geïndiceerde peuters van 2-4 jaar dat in 2023 is geplaatst op een van de voorscholen in Ouder-Amstel en een VE-programma volgt.
Non-bereik	5	5	Het aantal VVE-geïndiceerde peuters van 2-4 jaar dat niet is geplaatst op een van de voorscholen in Ouder-Amstel.

In 2023 (peildatum 1 januari 2024) werden in totaal 15 geplaatste VVE-peuters geteld. Afgezet tegen de 20 afgegeven indicaties met recht op plaatsing in 2023 betekent dit dat 75% van de VE-doelgroeppeuters geplaatst is. Van 1 van de 5 niet geplaatste peuters is de reden onbekend (non-bereik is 25%). Dit non-bereik hopen we in 2024 verder terug te brengen.